

II

(Retsakter, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 17. december 2002

om en procedure efter EKSF-traktatens artikel 65 mod Alfa Acciai S.p.A., Feralpi Siderurgica S.p.A., Ferriere Nord S.p.A., IRO Industrie Riunite Odolesi S.p.A., Leali S.p.A., Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. (i likvidation), Lucchini S.p.A., Siderpotenza S.p.A., Riva Acciaio S.p.A., Valsabbia Investimenti S.p.A., Ferriera Valsabbia S.p.A. og sammenslutningen af italienske stålvirksomheder, Federacciai

(Sag C.37.956 — Rundt armeringsstål)

(meddelt under nummer K(2002) 5807)

(Kun den italienske udgave er autentisk)

(2006/894/EF)

Den 17. december 2002 vedtog Kommissionen en beslutning om en procedure efter EKSF-traktatens artikel 65. I henhold til artikel 30 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 ⁽¹⁾ offentliggør Kommissionen herved parternes navne og beslutningens hovedindhold, herunder de pålagte sanktioner, idet den tager hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke afsløres. Beslutningen findes i en version, der ikke er fortrolig, og som er tilgængelig i sin fulde ordlyd på sagens autentiske sprog og Kommissionens arbejdssprog på følgende websted: http://europa.eu.int/comm/competition/index_da.html.

I. OVERTRÆDELSEN I HOVEDTRÆK

Ansvarsfordeling

Beslutningens adressater og overtrædelsens art

- (1) Denne beslutning er rettet til: Alfa Acciai S.p.A., Feralpi Siderurgica S.p.A., Ferriere Nord S.p.A., IRO Industrie Riunite Odolesi S.p.A., Leali S.p.A., Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. (i likvidation), Lucchini S.p.A., Siderpotenza S.p.A., Riva Acciaio S.p.A., Valsabbia Investimenti S.p.A., Ferriera Valsabbia S.p.A. og sammenslutningen af italienske stålvirksomheder, Federacciai.
- (2) Adressaterne har deltaget i én kompleks og vedvarende overtrædelse af artikel 65, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (i det følgende benævnt »traktaten«), som tilsigtede eller medførte prisfastsættelse, og som også indebar en aftale om begrænsning af eller kontrol med produktionen eller afsætningen af rundt armeringsstål i stænger eller ruller på det italienske marked.
- (3) Virksomheden Alfa Acciai S.p.A. er, ud over at være ansvarlig for sin egen adfærd, også ansvarlig for den adfærd, der er udvist af Acciaieria Megara S.p.A. (fra 1996), Alfa Acciai S.R.L. (før 1996) og Acciaierie di Sicilia S.p.A.
- (4) Feralpi Siderurgica S.p.A. er ikke blot ansvarlig for den adfærd, der udvises af den nuværende virksomhed Feralpi Siderurgica S.p.A., men også for den adfærd, der blev udvist af Feralpi Siderurgica S.R.L. (fra 1990) og det tidligere selskab Feralpi Siderurgica S.p.A.
- (5) Leali S.p.A. og Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A., der er trådt i likvidation, er ansvarlige for deres egen adfærd og for den adfærd, der blev udvist af Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. (indtil november 1998), som de efterfulgte. Efter dette tidspunkt er Leali S.p.A. eneansvarlig for den ulovlige adfærd.

⁽¹⁾ EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1.

- (6) Lucchini S.p.A. og Siderpotenza S.p.A. er ansvarlige for deres egen adfærd, og for den adfærd, der er udvist af deres joint venture, Siderpotenza S.p.A. (indtil 1991), og af Lucchini Siderurgica S.p.A. (indtil udgangen af 1997).
- (7) Riva S.p.A. er ud over at være ansvarlig for sin egen adfærd også ansvarlig for den adfærd, der er udvist af Fire Finanziaria S.p.A., Riva Prodotti Siderurgici S.p.A., Acciaierie e Ferriere di Galtarossa S.p.A. og Acciaierie del Tanaro S.p.A.
- (8) Valsabbia Investimenti S.p.A. og Ferriera Valsabbia S.p.A. er ud over at være ansvarlige for deres egen adfærd også ansvarlige for den adfærd, der er udvist af den tidligere virksomhed, Ferriera Valsabbia S.p.A. (indtil 2000), og den endnu tidligere virksomhed, Ferriera Valsabbia S.p.A. (indtil 1990).
- (9) Hvad beslutningens øvrige adressater angår, er der tale om de samme virksomheder, den samme sammenslutning og de samme juridiske personer med samme firmanavn, som har opereret på markedet for rundt armeringsstål fra overtrædelsesperiodens begyndelse (fra 1993 for Ferriere Nord S.p.A.'s vedkommende).

Overtrædelsens varighed

- (10) Virksomhederne medvirkede ved overtrædelsen i mindst følgende perioder:

Alfa acciai spa fra 6. december 1989 til 4. juli 2000

Feralpi Siderurgica SpA fra 6. december 1989 til 27. juni 2000

Ferriere Nord SpA fra 1. april 1993 til 4. juli 2000

IRO Industrie Riunite Odolesi SpA fra 6. december 1989 til 27. juni 2000

Leali spa og acciaierie e ferriere leali luigi spa, der er trådt i likvidation, fra 6. december 1989 til 27. juni 2000

Lucchini SpA/Siderpotenza SpA fra 6. december 1989 til 27. juni 2000

Riva SpA fra 6. december 1989 til 27. juni 2000

Ferriera Valsabbia SpA og Valsabbia Investimenti SpA fra 6. december 1989 til 27. juni 2000

Sammenslutningen af italienske stålvirksomheder, Federazione, fra 6. december 1989 til 24. juli 1998.

Markedet for rundt armeringsstål

- (11) Rundt armeringsstål er et langt varmvalset stålprodukt i ruller eller stænger på mindst 5 mm med en glat, riflet eller furet overflade, som anvendes til armering af beton. Rundt armeringsstål leveres traditionelt i lige stænger, der varmvalses i et stangvalseværk. Stængerne kan være på 12 m eller på 6, 14 og (sjældent) 18 m.
- (12) Med hensyn til rundt armeringsstål i ruller skal brugeren rette det ud og skære det af i den ønskede længde. Prisen på armeringsstål i ruller, som normalt er lidt højere end prisen på stænger, har dog tendens til at rette sig efter sidstnævnte.
- (13) Alle ovennævnte typer armeringsstål fremstilles med rundt tværsnit i forskellig diameter på mellem 5 og 40 mm alt efter anvendelsesformål. Armeringsstål i ruller overstiger ikke en diameter på 16 mm. Afhængigt af diameterens størrelse opkræves der et tillæg til grundprisen på armeringsstål.
- (14) Armeringsstål anvendes fortrinsvis inden for bygge- og anlægsvirksomhed til forstærkning af betonkonstruktioner.
- (15) Blandt EU's femten medlemsstater er Italien den største producent af armeringsstål. Den samlede omsætning inden for armeringsstål for de virksomheder, som denne beslutning er rettet til, og som ved udgangen af overtrædelsesperioden tegnede sig for ca. 80 % af det italienske marked, beløb sig i 2000-2001 til ca. 900 mio. EUR.

Kartellet

- (16) Sammenslutningen Federacciai og de virksomheder, der har samarbejdet med den, har, i hvert fald fra udgangen af 1989, vedtaget og anvendt ensartede pristillæg på armeringsstål i Italien. I april 1992 begyndte virksomhederne med Federacciais støtte også at vedtage og anvende en ensartet grundpris på armeringsstål i Italien. Fra samme tidspunkt og indtil udgangen af september 1995 blev kartellet udvidet til også at omfatte betalingsbetingelser.
- (17) Fra i hvert fald udgangen af 1994 har Federacciai struktureret sit organisatoriske arbejde mere systematisk, både hvad angår priserne, og hvad angår de producerede og solgte mængder armeringsstål.
- (18) I 1995 begyndte karteldeltagerne at aftale en nedsættelse eller kontrol af produktion eller afsætning med henblik på at reducere de markedsførte mængder armeringsstål. Nogle af producenterne indførte multilateralt en mere nøjagtig og systematisk gensidig kontrol af de mængder, som de enkelte virksomheder producerede og solgte.
- (19) Kommissionen har ikke tilstrækkelige oplysninger til at kunne påvise, at konkurrencereglerne er blevet overtrådt i perioden efter den 4. juli 2000. Det skal understreges, at det ikke nødvendigvis er samtlige virksomheder, der har deltaget i hele ovennævnte adfærd, og at nogle af dem

har medvirket i kortere perioder.

II. BØDER

grundbeløb

- (20) Overtrædelsen består i ét komplekst og vedvarende kartel, som har til formål at fastsætte priser og begrænse eller kontrollere produktion eller afsætning, og som på grund af sin art må betragtes som en meget alvorlig overtrædelse af EKSF-traktatens artikel 65, stk. 1. Kartellet blev udvidet til at omfatte hele Den Italienske Republiks område. Det er blevet fastslået, at kartelaftalerne blev anvendt og påvirkede markedet, selv om man ikke altid helt opnåede de ønskede virkninger. Kommissionen finder derfor, at adressaterne har begået en meget alvorlig overtrædelse. Selv om kartellet kun påvirkede det italienske marked, kan overtrædelsens grovhed ikke nedsættes fra meget alvorlig til alvorlig, fordi det også må tages i betragtning, at den italienske produktion var betydelig.
- (21) Uden at det påvirker overtrædelsens meget alvorlige karakter, har Kommissionen dog ved fastsættelsen af bødens grundbeløb taget hensyn til de særlige karakteristika ved denne sag, der vedrører et nationalt marked, som i den relevante periode var underlagt EKSF-traktatens regler, og hvoraf de virksomheder, som beslutningen er rettet til, kun tegnede sig for en begrænset andel i første del af overtrædelsesperioden.
- (22) I henhold til EKSF-traktatens artikel 65, stk. 5, kan en virksomhedssammenslutning ikke få pålagt bøder eller tvangsbøder. Der er dog intet i artikel 65, stk. 1, der giver grund til at formode, at forbuddet deri ikke skulle finde anvendelse også på en sammenslutning, der har vedtaget en beslutning om at forhindre, begrænse eller fordreje de normale konkurrencevilkår. Men selv om Federacciai ikke har fået pålagt nogen bøde for ovennævnte konkurrencebegrænsende adfærd, er denne beslutning også rettet til den.
- Forskellig behandling*
- (23) Under kategorien meget alvorlige overtrædelser gør bødeintervallet det muligt at behandle virksomhederne forskelligt og tage hensyn til deres faktiske økonomiske muligheder for at skade konkurrenterne mærkbart og at fastsætte bødens størrelse på et niveau, der har en tilstrækkelig afskrækkende virkning.
- (24) Kommissionen mener ikke, at de markedsandele, som denne beslutnings adressater opnåede i det sidste hele år, hvor overtrædelsen blev begået (1999), er karakteristiske for deres faktiske tilstedeværelse på det relevante marked i referenceperioden. For mellem 1990 og 1999 blev disse virksomheders markedsandele praktisk talt tredoblet. På grundlag af de gennemsnitlige markedsandele for perioden 1990-1999 kan virksomhederne derfor opdeles i tre kategorier i faldende orden ud fra deres tilstedeværelse på

markedet. I første kategori figurerer Feralpi og Valsabbia. Anden kategori omfatter Lucchini/Siderpotenza, Alfa, Riva og Leali (med en gennemsnitlig markedsandel på ca. 70 % i forhold til virksomhederne i første kategori). I tredje kategori anbringes Iro og Ferriere Nord (med en gennemsnitlig markedsandel på ca. 35 % i forhold til virksomhederne i første kategori).

- (25) For Riva og Lucchini/Siderpotenza skal bødens grundbeløb, der er beregnet på grundlag af deres andel af det relevante marked, forhøjes på grund af virksomhedernes størrelse og samlede ressourcer. Disse virksomheders omsætning med EKSF-produkter er nemlig langt større (ca. 3,5 mia. EUR for Riva i 2001 og ca. 1,2 mia. EUR for Lucchini) end omsætningen for de øvrige virksomheder, der er involveret i denne praksis. Det skal desuden erindres, at disse virksomheders øverste ledelse i mange tilfælde var direkte impliceret i de ulovlige overtrædelser, som det også fremgår af sagsakterne. For at sikre en tilstrækkelig afskrækkende virkning må bødens grundbeløb forhøjes med 225 % for Lucchini/Siderpotenza i betragtning af, at dens omsætning med EKSF-produkter er ca. tre gange større end omsætningen for den største af de øvrige virksomheder, og med 375 % for Rivas vedkommende, hvis samlede omsætning med EKSF-produkter er ca. tre gange større end Lucchinis/Siderpotenzas. Med disse multiplikatorer tages der hensyn til den betydelige forskel mellem disse to virksomheders størrelse og samlede ressourcer i forhold til denne beslutnings øvrige adressater.

Varighed

- (26) Overtrædelsen har således varet over 10 år og 6 måneder for samtlige virksomheder bortset fra Ferriere Nord S.p.A., hvor overtrædelsesperioden var på over 7 år. Bødens grundbeløb forhøjes derfor med 105 % for samtlige virksomheder bortset fra Ferriere Nord, hvor forhøjelsen er på 70 %.

Skærpene omstændigheder

- (27) I den foreliggende sag har Kommissionen kun konstateret én skærpene omstændighed, nemlig at Ferriere Nord tidligere har medvirket ved overtrædelser, idet selskabet var omfattet af Kommissionens beslutning af 2. august 1989 for sin deltagelse i en aftale om prisfastsættelse og begrænsning af afsætningen inden for sektoren for armeringsnet⁽²⁾.
- (28) Kommissionen finder det derfor nødvendigt at forhøje bødens grundbeløb med 50 % for Ferriere Nord's vedkommende.

Formildende omstændigheder

- (29) Kommissionen har ikke konstateret nogen formildende omstændigheder.

⁽²⁾ EFT L 260 af 6.9.1989, s. 1.

Anvendelse af samarbejdsmeddelelsen af 1996

- (30) Ingen af denne beslutnings adressater kan opnå bødefritagelse eller en meget betydelig eller en betydelig bødenedsættelse som anført i afsnit B og C i samarbejdsmeddelelsen af 1996 ⁽³⁾, fordi ingen af de deri anførte betingelser er opfyldt. De har nemlig ikke givet oplysninger om kartellet, hverken før eller efter at Kommissionen havde foretaget en kontrolundersøgelse, og de har ikke fremlagt afgørende elementer eller bevismateriale med henblik på at bevise kartellets eksistens.
- (31) Med hensyn til afsnit D i meddelelsen af 1996 erkender Kommissionen, at Ferriere Nord har fremlagt nyttige oplysninger, som har givet Kommissionen mulighed for bedre at forstå, hvordan kartellet har fungeret. Kommissionen mener således, at virksomheden opfylder meddelelsens afsnit D, stk. 1, hvori det er fastsat, at der er mulighed for bødenedsættelse, hvis en virksomhed inden udsendelsen af en klagepunktsmeddelelse forsyner Kommissionen med oplysninger, dokumenter eller andet bevismateriale, som bidrager til at fastslå overtrædelsens eksistens.
- (32) Kommissionen finder, at det vil være berettiget at indrømme Ferriere Nord en bødenedsættelse på 20 %.

Beslutning

1. Der pålægges følgende bøder:
— Feralpi Siderurgica S.p.A.	10,25 mio. EUR
— Valsabbia Investimenti S.p.A. og Ferriera Valsabbia S.p.A., in solidum,	10,25 mio. EUR
— Lucchini S.p.A. og Siderpotenza S.p.A., in solidum	16,14 mio. EUR
— Alfa Acciai S.p.A.	7,175 mio. EUR
— Riva Acciaio S.p.A.	26,9 mio. EUR
— Leali S.p.A. og Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. (i likvidation), in solidum	6,093 mio. EUR
— Leali SpA ⁽⁴⁾	1,082 mio. EUR
— IRO Industrie Riunite Odolesi S.p.A.,	3,58 mio. EUR
— Ferriere Nord S.p.A.	3,57 mio. EUR
2. Federacciai og ovennævnte virksomheder bringer omgående overtrædelsen til ophør, hvis de ikke allerede har gjort det. De afholder sig fra på ny at begå handlinger eller udvise adfærd i lighed med overtrædelsen i denne sag og fra at vedtage foranstaltninger med tilsvarende formål eller virkninger.

⁽⁴⁾ Der skelnes mellem den adfærd, som Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. har udvist, indtil den trådte i likvidation, og den adfærd, som Leali S.p.A. har udvist efter sin oprettelse: Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. (i likvidation) og Leali S.p.A. er solidarisk ansvarlige for førstnævnte, mens Leali S.p.A. er eneansvarlig for sidstnævnte. Bøden for den første periode pålægges Leali S.p.A. og Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. (i likvidation), in solidum, mens bøden for sidstnævnte periode udelukkende pålægges Leali SpA.

⁽³⁾ EFT C 45 af 19.2.2002, s. 3.